

Σημασία:

κῆρυξ, Δωρ. κᾱρυξ, -ῦκος, ὄ,

1. αγγελιαφόρος, κήρυκας, διαλαλητής, κράχτης, δημόσιος κήρυκας, σε Όμηρ. κ.λπ. Στον Όμηρ., συγκαλούν τη λαϊκή συνέλευση, διαχωρίζουν τους αντιπάλους, είναι υπεύθυνοι για τις θυσίες, ενεργούν ως διπλωματικοί αντιπρόσωποι, και τα πρόσωπά τους είναι ιερά. Μετά τον Όμηρ., ο Ερμής αποκαλείται αγγελιαφόρος των θεών, σε Ησίοδ. κ.λπ.

2. στην Αθήνα, κήρυκας που ανακοίνωνε τις εκκλησίες του δήμου, σε Αριστοφ. κ.λπ.

Εξ αυτού το νεώτερο

κήρυκας ο [κίρικας] Ο5 :

1α. αυτός που αναγγέλλει κάτι. μεγαλόφωνα. β. ο αγγελιαφόρος. || κήρυκας του Λόγου του Θεού, ιεροκήρυκας. 2. αυτός που επιδιώκει τη διάδοση ορισμένων ιδεολογικών ή κοσμοθεωρητικών απόψεων: κήρυκας του σοσιαλισμού / της αθεΐας / της ελευθερίας. Διαπρύσιος κήρυκας .

[λόγ.: 1: αρχ. κῆρυξ, αιτ. -υκα· 2: σημδ. γαλλ. héraut]

Εγκυκλοπαιδικά:

Οι κήρυκες στην αρχαιότητα ήταν σεβαστοί διεθνώς και είχαν ως πρόσωπα το απαραβίαστο –ήταν παράνομο να τους συλλάβουν ή να τους τραυματίσουν πολίτες, είτε του ίδιου κράτους είτε άλλων. Ειδικά στην Ελλάδα η επίθεση σε κήρυκα θεωρείτο και ανοσιούργημα, επειδή στις ελληνικές πόλεις-κράτη αυτοί οι λειτουργοί ανήκαν στον ιερατικό κλάδο. Το θρησκευτικό περίβλημα του ρόλου τους, τους επέτρεπε να προβαίνουν και σε εχθρικές διακοινώσεις σε άλλες πόλεις-κράτη με σχετική –όχι όμως και απόλυτη- ασφάλεια. Οι κήρυκες ανακοίνωναν πάντως και φιλικές εξαγγελίες, όπως εκχειρίδες σε μάχες. Ειδικά οι εκχειρίδες (σπονδές) που γίνονταν για πανελλήνιες εορτές και αγώνες, ανακοινώνονταν από άλλους λειτουργούς, τους σπονδοφόρους.

Φορούσαν συχνά στο κεφάλι τους στεφάνι από ελιά ή κρατούσαν κλαρί ελιάς («κλάδος ελαιάς» ως σύμβολο ειρηνικών προθέσεων) και έφεραν κηρύκειο ως διακριτικό σήμα και σύμβολο του λειτουργημάτων τους. Όταν βρίσκονταν σε αποστολή εκτός πόλης, όπου συχνά δεν πήγαιναν μόνοι αλλά δύο ή και τρεις κήρυκες μαζί (στις δε εκστρατείες πολύ περισσότεροι για να επιβάλλονται στο στράτευμα), το κηρύκειο ήταν εκείνο που δήλωνε το αξίωμά τους και τους παρείχε κύρος ή και όταν χρειαζόταν, προστασία. Επίσης έφεραν και σάλπιγγα που αν είχε γαλατικό σχήμα (χυτή) ονομαζόταν κάρνυξ[1] ή κάρνο και ίσως υπάρχει συγγένεια μεταξύ των λέξεων αυτών και της λέξης «κάρυξ» (ο κήρυξ στα δωρικά).

Σαλπικτές ή και κήρυκες σήμαιναν (με την σάλπιγγά τους) την έναρξη των αθλητικών αγώνων και μετά οι κήρυκες φώναζαν τα ονόματα και την ιδιαίτερα πατρίδα των αγωνιζομένων. Υπήρχε μάλιστα και αντίστοιχο αγώνισμα στους Ολυμπιακούς μετά το 396 π.Χ., όπου αγωνίζονταν κήρυκες και σαλπικτές. Σε αυτό ένας σαλπικτής ο Ηρόδοτος από τα Μέγαρα που αναφέρεται και από τον Αθήναιο από την Ναύκρατι, νίκησε σε πολλές συνεχόμενες Ολυμπιάδες. Οι κήρυκες και οι σαλπικτές που διακρίνονταν στο δικό τους αγώνισμα, είχαν μετά την τιμή να εκφωνούν τα ονόματα των νικητών. Ο νικητής σαλπικτής συνήθως σάλπιζε δυνατά για να γίνει ησυχία και να ακουστεί ο κήρυκας[2] που έπαιρνε στη συνέχεια το λόγο για την εκφώνηση αγωνισμάτων, πόλεων και νικητών αθλητών. Μερικοί κήρυκες ήταν και σαλπικτές, αλλά οι δύο ειδικότητες δεν ήταν πάντως ταυτόσημες και ο καθένας είχε τη δική του αποστολή.

συνεχία το λόγο για την εκφώνηση αγωνισμάτων, πολέων και νικητών ασκήτων. Ιερικοί κήρυκες ήταν και σαλπικτές, αλλά οι δύο ειδικότητες δεν ήταν πάντως ταυτόσημες και ο καθένας είχε τη δική του αποστολή.

Στα ειρηνικά αστικά καθήκοντα των κηρύκων περιλαμβανόταν το να συγκαλούν τη λαϊκή συνέλευση και να δίνουν το λόγο σε ομιλητές. Υπήρχε μάλιστα και η «κήρυκος λίθος» (ο βράχος του κήρυκα) στον οποίο ανέβαινε ο κήρυκας για να στέκει ψηλότερα[3]. Στην αθηναϊκή Εκκλησία του δήμου οι κήρυκες παραχωρούσαν στον ομιλητή το κηρύκειο που κρατούσαν ώστε να μην τον διακόπτουν οι άλλοι ρήτορες και γενικά οι υπόλοιποι συμμετέχοντες στη διαδικασία.

Στις ελληνικές πόλεις οι κήρυκες επιλέγονταν από συγκεκριμένες οικογένειες, το δε λειτούργημά τους ήταν κληρονομικό και ισόβιο. Στην Σπάρτη επιλέγονταν από το γένος των Ταλθυβιάδων[4] απογόνων του Ταλθύβιου που ήταν κήρυκας του Αγαμέμνονα στην Τροία, ενώ στην Αθήνα από το γένος[5] είτε των Ευμολπίδων είτε των Κηρύκων. Οι απόγονοι όμως του Ευμολπίδη και του Κήρυκα ήταν συγγενείς, οπότε επρόκειτο ουσιαστικά για μεγάλη μεν, αλλά ουσιαστικά μία οικογένεια. Η ετυμολογία των ονομάτων του ήρωα Ευμόλπου (ωραία, μελωδική φωνή) και Κήρυκα (καρκαίρω, κηρύττω, διαλαλώ) παραπέμπει εξάλλου σε επαγγέλματα συναφή με αναγγελίες.

Οι Κήρυκες επιλέγονταν με βασικό κριτήριο τη δυνατή φωνή τους, τα εξίσου δυνατά πνευμόνια τους, την καθαρή άρθρωση και την ισχυρή μνήμη τους, επειδή έπρεπε να ακούγονται καθαρά από μεγάλη απόσταση, να σαλπίζουν επίσης ηχηρά όποτε χρειαζόταν και να απομνημονεύουν σωστά όσα θα έπρεπε να μεταφέρουν αυτολεξεί. Έπρεπε επίσης να απομνημονεύουν εξίσου σωστά τις απαντήσεις που συχνά τους έδιναν οι παραλήπτες των μηνυμάτων. Εάν έσφαλλαν επίτηδες ή κατά λάθος, τιμωρούνταν αυστηρά. Ο Αριστοφάνης[6] και άλλοι[7] αναφέρουν ότι η ποινή για κήρυκα που παραποιούσε επίτηδες ένα μήνυμα, ήταν να του κόβουν τη γλώσσα. Ο Πλάτωνας αναφέρει μόνον ότι «τιμωρούνταν όπως έπρεπε»

Στα αστικά καθήκοντα των κηρύκων περιλαμβανόταν η ανακοίνωση νόμων και ψηφισμάτων στην αγορά και αλλού, ώστε να μην μπορεί κανένας πολίτης να παρανομήσει επικαλούμενος άγνοια του νόμου. Επίσης, όταν έφευγαν πλοία για αποίκηση ή πόλεμο, ο κήρυκας αναλάμβανε το θρησκευτικό κατευόδιο, κάνοντας μια τελετή παρόμοια με τον αγιασμό που τελούν σήμερα οι κληρικοί. Άλλο αντικείμενο του κήρυκα ήταν να αναγγέλλει τους προσερχόμενους στην αυλή συγκεκριμένων αρχόντων τους οποίους υπηρετούσε -εκεί όπου το πολίτευμα ήταν βασιλεία-, να φροντίζει για τις θυσίες τους κ.λπ.

Στους κήρυκες συνήθως δεν επιτρεπόταν καμία πρωτοβουλία προς διαπραγμάτευση και έπρεπε να περιορίζονται να μεταφέρουν κατά λέξη μηνύματα. Συχνά συνόδευαν πρεσβευτές, όχι όμως για να συμμετάσχουν ενεργά στις συζητήσεις με ξένους λαούς ή με άλλες ελληνικές πόλεις, αλλά για να καλύπτουν με τη δική τους ιερή ασυλία προστατευτικά τους προξένους ή τους πρεσβευτές σε καιρό πολέμου ή σε περιόδους «ψυχρού πολέμου».

Συνωνυμα

Αγγελιαφόρος

Τελάλης

Από το αραβικο dallal μέσω του τουρκικου tellal

Το οργανο , το μεσιον, ο ενδιάμεσος , ο μεσιτης που φέρνεισε επαφη αγοραστή και πωλητή, για την αγορά προϊόντος, που δείχνει τους πελάτες το δόλωμα, ο κραχτης.

Κράχτης

Για τους κρακτες στο **Βυζαντιο** δεσ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΑΞΕΩΣ [1]

Απόστολος

Ο 12 μαθητες του Ιησου θεωρηθηκαν οι πρωτοι αποστολοι. Μετα την πεντηκοστη και δι επιφοιτησεως του αγιου πνευματος που καθισε σαν γκαζακι στο κεφαλι τους εμαθαν ολες τις ξενες γλώσσες, όπως γινεται με το LINGUAPHON . :όταν εκοιμηθη η Παναγια ειπε «Απόστολοι έκ περάτων συναθροισθέντες ένθάδε, Γεθσημανή τῷ χωρίω, κηδεύσατέ μου τό σώμα καί Σύ Υιέ καί Θεέ μου, παράλαβέ μου τό Πνεῦμα».

Απεσταλμένος

Μανδάταριος ἢ μανδάτωρ

ο' μαντάτωρ' γεν. εν. μανδατόρου.

1) Κατώτερος αξιωματούχος του Βυζαντινού Κράτους με καθήκοντα αγγελιοφόρου, κ.ά.· αυτός που φέρνει μια είδηση, **μαντατοφόρος**:

πολλάκις ψέματα φέρνει δεινός **μαντάτωρ** (Ριμ. Βελ. ρ 536).

2) Πληροφοριοδότης:

Περί μηνυτών, ήγουν εκείνοι οπού δείχνουν, και περί **μανδάτορος** (Βακτ. αρχιερ. 170).

[<λατ. **mandator**. Η λ. τον 6. αι.· βλ. και ODB]

Παρεξηγημενη λεξη γιατι **μανδατωρ** είναι αυτος που στελνει τον αγγελιοφόρο. Ο αγγελιοφόρος λεγεται **μανδατάριος**. Βλ. du Cange, et al., Glossarium mediae et infimae latinitatis,

Μαντατούρης ο καταδοτης, το καρφι, ο χαφιος βλ. Πηνελόπη Δελτα, Ο Τρελαντώνης

Μαντάτο η αγγελια η ειδηση.

Πβλ.Ερωτοκριτο

Ηκουσες τα μαντατα

που ο κυρης σου μ' εξορισε

στης ξενητιας της στρατα.

Ετυμολογία:

Ξενόγλωσσα

Λατινικά *indicere* κηρυττω, *heraldus* ,

Ιταλικά

Αγγλικά

herald

Τελη 13ου αι. (in Anglo-Latin); Από το 1200 απανταται ως επωνυμο. Σμαινει "αγγελιαφόρος, απεσταλμένος" από το Αγγλογαλλικό *heraud*, αρχαιοΓαλλικο *heraut*, *hiraut* (12c.),ισως από το Φρανγκικο **hariwald* "διοκτης στρατου" . Σημαινε τον αρχηγο των αγωνων του κονταροχτυπηματος που ανακοινωνε τα ονοματα των διαγωνιζομενων και τους κανονες του αγωνα.συνηθως λεγονταν « *heraud of armes*» .

Από το *herald* τα

Γαλλικά *héraut*

Τουρκικά *tellal* τελάλης: Δημόσιος κήρυκας, τελάλης, μεσίτης, κωδωνοκρουστης, σαλπικτής

Εικόνες:

Τελαλης στο παζαρι του Καιρου

<http://www.museumsyndicate.com/images/3/27992.jpg>

2

Συγχρονος τελαλης στην Τουρκια

3

Συγγενικά

Κυρηκειον σκηπτρο κηρυκα βλ. περισσοτερα στο [σκήπτρον](#)
Κυρηκεια η αμοιβη του κηρυκα

Φράσεις:

εν τη παλάμη και ούτω βοήσωμεν

λέγεται από ή για κάποιον που αρνείται να εκτελέσει εργασία ή να προσφέρει υπηρεσία αν δεν εισπράξει πρώτα το αντίτιμο η την αμοιβή. Η φράση παραπέμπει στην εκκλησιαστική γλώσσα, και προφανώς ξεκίνησε από ιερέα που ζήτησε προκαταβολικά την πληρωμή της ιεροπραξίας. Το «και ούτω βοήσωμεν» υπάρχει στην ακολουθία της Αναστάσεως, ενώ το πρώτο σκέλος το προσέθεσε η λαϊκή εφευρετικότητα:

Αναστάσεως ημέρα, και λαμπρυνθώμεν τη πανηγύρει, και αλλήλους περιπτυξώμεθα. Είπωμεν, αδελφοί, και τοις μισούσιν ημάς· Συγχωρήσωμεν πάντα τη Αναστάσει, **και ούτω βοήσωμεν**· Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας,

Νίκος Σαραντάκος, Αλφαβητάρι των ιδιωματικών εκφράσεων

Η αποψή μου

Το ουτω βοησωμεν δεν μπορει να αποτελει τιτλον ιεροπραξιας.

Όσα αλλα αφορουν τροπαρια και πηραν παροιμιακη χροια αναφερονται στις πρωτες λεξεις του τροπαριου ή καποιας ευαγγελικης ρησης

Πχ.

Δοξα πατρι
Φαγονται πενητες
Χριστος ανεστη
Εκ βαθεων
Δεύτε τελευταίον ασπασμον
Μνησθητί μου κύριε
Ανάστα ο θεός
Αμωμοι εν οδω κλπ

Ο παπας ψελνει, ιερουργει αλλα δεν βοά. Δεν μπορει να ζητα χρηματα για να βοήσει. Αν και συνηθως ζητα χρηματα για ο,τι δη ποτε άλλο.

Ισως η φραση να ηταν πολύ παλαιότερη : από τους κράκτας του βυζαντινου Ιπποδρόμου ή κεκράκτας του Αριστοφάνη.

Το «ουτω» είναι είναι τροπικον σημαινει «ετσι» και η φραση φανταζει ανοητη. Εκτος αν θεωρησουμε πολλα υπονοουμενα :«αναλογως με το πόσα χρηματα θα τοποθετηθουν **εν τη παλαμη ουτω** (ετσι τοιουτοτρόπως) θα **βοήσωμεν**».

Αν όμως ήταν (το και πιθανότερο) « ειτα βοήσωμεν» σημαινει αυτό που εννουμε και σημερα :«τα λεφτα μπροστα! Πρωτα εν τη παλαη και ειτα (μετα, κατοπιν)θα φωνάξουμε » οι κρακτες δεν αναπτυσαν ιδιαιτερας πρωτοβουλιες ουτες ελεγαν κατι με με δικη τυς πρωτο βουλια. Όλα τα προεβλεπε το πρωτοκολλο της του βασιλειου ταξεως [\[1\]](#). Απλως οι κρακται

αρνουνταν να κράξουν αν δεν πληρωθούν.

Μας κραξανε ή θα μας κραξουν

Κηρυκας προηγούμενος του διαπομπευομενου περιεγραφε την αιτια της διαπομπευσης ζωηρα και δυνατα. Το διαπομπευομενο τον εκραζε.

Δες λήμμα [διαπόμπευση](#) στο βιβλίο του ΑΕΝΑΟΝ <[ΔΙΑΠΟΜΠΕΥΣΗ](#)>

Είναι μια ξεφωνημένη

Μια διαπομπευνη, μια που την κραξανε. Συνήθως πόρνη ή μοιχαλίσ.

Παραγωγή - συνθετα:

δρομοκῆρυξ, -ῦκος, ὄ, κήρυκας δρομέας, ταχυδρόμος, αγγελιαφόρος, σε Αισχίνη. Διακήρυξη

στο Δημοσθενη σημαινει ἐπάγγελμα, δηλ υπόσχεση, εξαγγελία,

ἐκκηρύσσω,

I. προκηρύσσω μέσω της φωνής κήρυκα, σε Σοφ.

II. θέτω κάποιον εξόριστο με προκήρυξη, σε Ηρόδ. — Παθ., ἐξεκηρύχθην φυγάς, σε Σοφ. ἐπικηρύσσω

I. 1. γνωστοποιώ με προκήρυξη, σε Αισχύλ., στην Παθ.

2. λέγεται για ποινές, ἐπ. θάνατον τὴν ζημίαν, θέτω τον θάνατο ως ποινή, προγράφω θανάσιμη τιμωρία, σε Ξεν.· ἐπ. ἀργύριον ἐπὶ τινι, ορίζω χρηματική αμοιβή για το κεφάλι κάποιου, σε Ηρόδ.

3. προσφέρω ως ανταμοιβή, σε Πλούτ.

II. εκθέτω σε δημοπρασία, στον ίδ.

κήρυγμα, -ατος, τό (κηρύσσω),

1. αυτό το οποίο αναγγέλλεται από κήρυκα, διακήρυξη, δημόσια ανακήρυξη, σε Ηρόδ., Αττ.

2. αμοιβή που προσφέρεται μέσω δημόσιας αναγόρευσης, σε Ξεν., Αισχίν.

κηρύκειον[ῦ], Ιων. -ήϊον, Δωρ. κᾱρύκειον, τό (κῆρυξ), ράβδος κήρυκα, Λατ. caduceus, σε Ηρόδ., Θουκ.

κηρῦκεία, Ιων. -ήϊη, ἡ (κῆρυξ), το αξίωμα του κήρυκα ή του «κράχτη», σε Ηρόδ., Πλάτ.

ψευδοκῆρυξ, -ῦκος, ὄ, ψευδής ο κήρυκας που κομίζει ψεύτικες ειδήσεις, σε Σοφ.

Αναφορές

[1]

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΑΞΕΩΣ

ΚΕΦ. β΄.

Ἄκτια τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Ed. L.22

*Ἐξιόντων τῶν δεσποτῶν ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς τὴν προέ-
λευσιν καὶ τῆς εἰωθυίας πάσης τάξεως ἐπακολουθούσης,
15 γίνεταί πρώτη δοχὴ εἰς τὸ τριβουνάλιον, ἤγουν εἰς τοὺς λύ-
χνους, καὶ δέχεται καὶ κεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἤγουν
ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου
τῶν Βενέτων, καὶ μῆπω τῶν δεσποτῶν φθασάντων ἐκεῖσε,
λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνὴν ἤχ. γ΄. „ἀστὴρ τὸν ἥλιον προ-
20 μηνύει ἐν Βηθλεὲμ Χριστὸν ἀνατεῖλαντα ἐκ παρθένου”. δοχὴ Ms. 33. b
ἀ. καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν ἐρχομένων καὶ ἰσταμένων εἰς τὸν Β*

περὶ οὗ κηρύττει τὴν φωνὴν ἡ. γ. 7 „καὶ τῆς ἐν ἡλίῳ κη-
ρομηνύει ἐν Βηθλεὲμ Χριστὸν ἀνατείλαντα ἐκ παρθένου”. δοχὴ Ms. 33. b
ἀ. καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν ἐρχομένων καὶ ἰσταμένων εἰς τὸν Β
εἰωθότα τόπον τῆς αὐτῶν στάσεως, ἤγουν εἰς τὴν καμάραν,
λέγουσιν οἱ κράκται „πολλά, πολλά, πολλά.” ὁ λαὸς „πολλά

ἔτη εἰς πολλά.” καὶ πάλιν οἱ κράκται „πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι ἢ
ἐνθεος βασιλεία.” φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου „πολλοὶ ὑμῖν
C χρόνοι.” οἱ κράκται „πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ
Κυρίου.” φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου „πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι.”
οἱ κράκται „πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτο-5
κράτορες Ῥωμαίων.” φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου „πολλοὶ
ὑμῖν χρόνοι.” οἱ κράκται „πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι ὁ δεῖνα καὶ ὁ
δεῖνα ἀγούσται τῶν Ῥωμαίων.” φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρί-
του „πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι.” οἱ κράκται „πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι
σὺν ταῖς ἀγούσαις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις.” φθογγεῖτο
καὶ ὁ λαὸς ἀπαξ „πολυχρόνιον ποιήσει ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν βα-
σιλείαν σας εἰς πολλά ἔτη.”

Ποίηση

Διάσημοι Κήρυκες

Ερμής

Ο κηρυξ των θεων

Φερε κηρυκειον, δηλ. σκηπτρον κηρυκος, πτερωτον πετασσον στο κεφαλι, και πτερωτά σανδαλια.

Εθνικός κήρυξ

Δεξιας αποκλίσεως καθημερινή εφημερίδα με μακριά ιστορία (από το 1915)

NEWS
Γράφει την ιστορία
του Ελληνισμού
των ΗΠΑ
από το 1915

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

www.ekinikas.com

Σάββατο 6 - Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου 2014 / Saturday - Sunday, September 6-7, 2014

NATIONAL HERALD VOL. 99 No. 32894 GREEK-AMERICAN DAILY NY, NJ, PA, MA, CT \$1.50

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Διέξοδο στη συνάντηση Γαμαρά με Φοντανάν

International Herald tribune

International Herald Tribune

The Best of Global Journalism

Ταλθύβιος

Στην ελληνική μυθολογία με το όνομα Ταλθύβιος είναι γνωστός ένας από τους κήρυκες-αγγελιαφόρους του Αγαμέμνονα κατά τον Τρωικό Πόλεμο. Ο Ταλθύβιος αναφέρεται σε αρκετά χωρία στην Ιλιάδα (Α 320, Γ 118, Δ 192, Η 276, Τ 196, Τ 250, Τ 267 και Ψ 897), όπου εμφανίζεται να αποστέλλεται από τον Αγαμέμνονα μαζί με τον συνάδελφό του Ευρυβάτη και να παίρνει τη Βρισηίδα από τον Αχιλλέα. Εμφανίζεται επίσης ως πρόσωπο στις τραγωδίες Τρωάδες και Εκάβη του Ευριπίδη. Ο Ταλθύβιος επέζησε από τον Τρωικό Πόλεμο και πέθανε στο Αίγιο της Αχαΐας. Αργότερα, ο Ταλθύβιος απαντάται να τιμάται ως ήρωας στη Σπάρτη.

Στέντωρ

Στην ελληνική μυθολογία ο Στέντορας (Στέντωρ) ήταν ένας Αχαιός ήρωας του Τρωικού Πολέμου, που αναφέρεται τόσο στην Ιλιάδα (Ε 785) όσο και στη «Διομήδους Αριστεία». Ο Στέντορας είχε ευεργετηθεί από τη θεά Ήρα με το χάρισμα να έχει πολύ δυνατή φωνή, που ισοδυναμούσε με φωνή 50 ανδρών, γι' αυτό και χαρακτηρίζεται με το επίθετο «χαλκεόφωνος». Ακόμα και σήμερα, η φράση «Στεντόρεια φωνή» σημαίνει τη μέγιστη σε ένταση φωνή.

Θεωρείται ότι ο Στέντορας καταγόταν από τη Θράκη ή, σύμφωνα με τον «Σχολιαστή» του Ομήρου, από την Αρκαδία: «Αρκάς το γένος, ερίσας δε προς τον Ερμήν περί μεγαλοφωνίας εφονεύθη υπ' αυτού.» Δηλαδή ο Στέντορας διαγωνίσθηκε με τον θεό Ερμή, τον κήρυκα των θεών, στην ένταση της φωνής και ο Ερμής τον σκότωσε (ή, σύμφωνα με άλλη παράδοση, πέθανε από την προσπάθεια να φωνάξει ακόμα πιο δυνατά).

Τραγούδι

Τελάλημα (Ακούσατε, ακούσατε) - 1958

Ακούσατε
Άγγλοι, Γάλλοι, Πορτογάλοι
Σέρβοι, Βούλγαροι, Ρουμάνοι,
Πολωνοί, αγάδες, πασάδες, ντερβισάδες,
Ρώσοι, Μπόερς και Οθωμανοί.

Κατά διαταγή του πολυχρονεμένου μας πασά
όποιος μπορέσει και σκοτώσει τον κατηραμένον όφιν
που είναι στο αραχνιασμένο σπήλαιο
θα πάρει εκατό λίρες μπαξίσι,
τη θυγατέρα του πασά δια σύζυγον
και μετά τον θάνατον του πασά
θα λαμβάνει και τον θρόνον!

Στίχοι: Ευγένιος Σπαθάρης Μουσική: Μάνος Χατζιδάκις

θα λαμβάνει και τον θρόνον!
Στίχοι: Ευγένιος Σπαθάρης Μουσική: Μάνος Χατζιδάκις

Αχ χελιδόني μου - 1971

Άχου καρδούλα μου φυλακισμένη
δε βγαίνει ο ήλιος που καρτεράς
μόνο ο **ντελάλης** της αγοράς
σε ξεκουφαίνει σε ξεκουφαίνει

Στίχοι: Λευτέρης Παπαδόπουλος Μουσική: Μάνος Λοΐζος

Copyright© 2013 by Aris Stougiannidis AENAON - ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ